

λοτιμούνται να φθάσωσιν ἢ μία τὴν ἄλλην. Ἐπειδὴ δὲ ἀπεδείχθη ὅτι τὸ τηλεβόλον διατρυπᾷ τὸν θώρακα, προοδεύει δὲ ὀσημέροι τὸ πυροβολικὸν, ἀκολουθεῖ ὅτι καὶ διὰ τὸν παχύτατον θώρακα θά ἔλθῃ ἡ ὥρα του. Ἐκ πόσων ἄλλως τε περιστάσεων ἐξαρτᾶται ἡ ἐπιτυχία εἰς μίαν ναυμαχίαν, ἂν τις ἀρχίσῃ νὰ ὑπολογίσῃ ἀπὸ τῆς καταστάσεως τῆς θαλάσσης! Τί θὰ γείνουν τὰ πυργωτὰ ἂν τύχῃ φουσκωμένη ἡ θάλασσα; Τίς θὰ ἐμποδίσῃ πλοῖον μεγάλης ταχύτητος νὰ ἐκλέξῃ τὴν ἀπόστασιν, ἐν ᾗ θὰ ἀγωνισθῇ πρὸς πλοῖον μᾶλλον θεωρακισμένον, ἀλλὰ βαρύτερον; Ὅ,τι διὰ τοῦτο θὰ ἀξίξῃ ὁ θώραξ, διὰ τὸ ἄλλο θὰ ἀξίξῃ ἡ ἀπόστασις.

Τοῦτο μόνον εἶνε τὸ βέβαιον, ὅτι αὐξάνουσιν οἱ κίνδυνοι καὶ καταντῶσι καταστρεπτικά αἱ δαπάναι. Ἄλλοτε ἐν πλοῖον ἐστοίχιζε 3 ἢ 4 ἑκατομμύρια, κατὰ τὸ 1869 ἐν θεωρητικὸν ἤξιζεν 7 ἢ 8 ἑκατομμύρια, τώρα μὲν ἀρκούσι 12 ἢ 13 ἑκατομμύρια, ἐν δὲ μόνον ναύκλαστρον ἀρκεῖ νὰ στείλῃ εἰς τοῦ Ὀκεανοῦ τὰ βάθη τὸν μέγαν τοῦτον πλοῦτον! Ἄλλοτε μία βολὴ τηλεβόλου ἐστοίχιζε 33 φράγκα, σήμερον ἡ βολὴ τῶν τηλεβόλων 32 ὑπεκατομέτρων ἀξίζει 680 φρ., 1,000 δὲ φρ. καὶ πλέον θὰ ἀξίξῃ ἡ βολὴ τῶν τηλεβόλων τῶν 450 τόννων.

Ὅταν οἱ πολεμισταὶ τοῦ ιε' καὶ ις' αἰῶνος εἶδον ὅτι δὲν ἴσχυον κατὰ τοῦ πυρὸς αἱ πανοπλίαι των, τὰς ἀπέθηκαν καὶ ἤρχισαν νὰ μάχωνται στήθος πρὸς στήθος. Καὶ εἰς τὸ ναυτικόν, πλησιάζει τὸ τέρμα τοῦ θεωρακισμοῦ. Πολὺ προτιμότερον βεβαίως εἶνε τὰ μικρὰ καὶ εὐκίνητα πλοῖα, ἀλλὰ τίς θα κάμῃ ἀρχὴν, τίς θὰ ἀναλάβῃ τὴν εὐθύνην; Εὐρισκόμεθα εἰς τὰς παραμονὰς νέας τοῦ ναυτικοῦ μεταρρυθμίσεως, διότι ἐφθάσαμεν εἰς τὸ ἔπακρον τῆς αὐξήσεως τοῦ τε πλοίου καὶ τοῦ τηλεβόλου. Ἡ πρώτη ναυμαχία ἣτις θὰ γείνη, θὰ δείξῃ τὸ ἄκαρπον καὶ ἀνίσχυρον τόσων προσπαθειῶν· τότε θὰ δοθῇ τὸ σημεῖον ῥιζικῆς ἐν τῷ πολεμικῷ ναυτικῷ μεταρρυθμίσεως.

HENRI DE PARVILLE.

ΜΕΤΑ ΤΟ ΕΓΚΛΗΜΑ

Τὸ παράθυρον οἰκίας τινὸς εἰς τὸ ἄκρον τοῦ χωρίου ἤνοιξεν ἀποτόμως καὶ ἐφάνη ἀνὴρ πελιδνὸς τὴν μορφήν καὶ βλοσυρὸς τὸ βλέμμα· ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἐσφιγγεν αἱματόφυρτον ἐγχειρίδιον, ἐξ οὗ ἔσταζεν ἔτι τὸ αἷμα. Ἐβριψεν ἐν βλέμμα εἰς τὴν ἔρημον πεδιάδα, εἶτα ἐπήδησε κατὰ γῆς καὶ ἤρξατο τρέχων μέσῳ τῶν ἀγρῶν.

Μετὰ ἐν τέταρτον τῆς ὥρας ἔστη ἀσθμαίνων καὶ καταβεβλημένος εἰς τὸ ἄκρον δάσους τινὸς, εἴκοσι περίπου βήματα μακρὰν τῆς δημοσίας ὁδοῦ. Ἐζήτησε τὸ πυκνότερον καὶ ἀδιάβατον μέρος καὶ εἰσέδυσεν ἐκεῖ, μηδὺλως προσέχων εἰς

τὰς κατασπαρασσοῦσας αὐτὸν ἀκάνθους. Ἐρχισεν ἀκολούθως νὰ σκάπτῃ διὰ τοῦ ἐγχειριδίου του τὴν γῆν, καὶ ἀφ' οὗ ἄρξεν ὀπὴν ἀκούοντως βαθεῖαν, ἔθηκεν ἐν αὐτῇ τὸ αἰμοσταγὲς ὄπλον, τὴν ἐπλήρωσε διὰ τοῦ ἐξαχθέντος χόματος, ἐπέστρωσε χόρτον, ὑπερ ἐπάτησεν ἰσχυρῶς, καὶ εἶτα ἐκάθησεν ἐπὶ τῆς ὑγρας χλόης.

Ἠεροάσθη, ἐφάνη δὲ φοβηθεὶς ἐκ τῆς σιγῆς, ἣτις ἐπεκράτει ἐν τῇ πεδιάδι.

Ἦν ἡ ὥρα καθ' ἣν τὰ σκότῃ τῆς νυκτὸς διαδέχεται τὸ λυκαυγὲς, ὅτε τ' ἀντικείμενα διακρίνονται ἀμυδρῶς καὶ ὡσεὶ ἦσαν σκιαί. Τῷ ἐφαίνετο ὅτι ἦν μόνος ἐν τῇ πενθίμῳ ἐκείνῃ καὶ ἀπεράντῳ ἐκτάσει, μόνος ἐν μέσῳ τῆς ἀφάνου καὶ σκοτεινῆς φύσεως.

Αἰφνης ἀνεσκίρτησεν ἀκούσας κρότον τινά· ἦν ὁ τριγμὸς τοῦ ἄξονος φορτηγοῦ ἀμάξης, εἰς ἡμισείας περίπου ὥρας ἀπόστασιν ἐκείθεν εὐρισκομένης· ἄλλ' ἐν τῇ σιγῇ ὁ παράδοξος ἐκαίνος καὶ ἄρρυθμος ἤχος ἤκουετο εὐκρινέστατα.

Εἶτα ἡ φύσις μικρὸν κατὰ μικρὸν ἤρξατο ἐγειρομένη. Ὁ κορυδαλὸς ἀνέπτη ἐκ τῆς γῆς πρὸς τὸν κυανοῦν οὐρανὸν, ἐκπέμπων τὰ περίτρομα καὶ ἐνταυτῷ θελκτικὰ κελαδήματά του, ἐν οἷς φαίνεται πλημμυροῦσα ἡ ζωὴ καὶ ἡ εὐτυχία· ὄλον δὲ τὸ πτερωτὸν γένος ἤρξατο κελαδοῦν καὶ κινούμενον ἐν τοῖς ὑπὸ δρόσου διαρρομένοις φύλλοις· πανταχόθεν τέλος, ἀπὸ τοῦ βρύου, ἐν ᾧ χρυσᾷ περιπλανῶνται ἔντομα, μέχρι τοῦ ἀκροτάτου τῆς δρυὸς κλάδου, ἐν ᾧ ῥιγηλὸν ἐπικάθηται τὸ πτηνὸν, ὑψώθη ἡ ἔωθινὴ ἐκείνη συναυλία, ἡ τοσοῦτον ἀρμονικὴ ἐν τῇ συγχύσει αὐτῆς, τοσοῦτον ἰσχυρὰ ἐν τῇ παραληρήσει, ἣτις ἐκπέμπεται ἅμα αἱ πρῶται ἐν τῇ ἀνατολῇ ὑποφώσκουσιν ἀκτῖνες, ὡς ὕμνος τις πρὸς τὸν ἥλιον.

Φαιδρὰ καὶ παρθενικὴ ἠγείρετο ἡ φύσις· τὸ πᾶν ἦν χάρις καὶ δροσερότης ἐν τῷ δάσει, ὅπου ἐκυμαίνετο ἔτι οὐμίχλη τις κυανωπὴ· τὸ πᾶν δὲ νηνεμία ἐν τῇ πεδιάδι, ἥς αἱ μακρὰ γραμμαὶ ἐκυματίζοντο ἐν τῷ ἀπείρῳ, οὗ τὰ φαῖα χρώματα ἐφώτιζον αἱ ἀπαυγαὶ τοῦ κυανοῦ οὐρανοῦ.

Ὁ φονεὺς ἠγέρθη, τὰ δὲ μέλη αὐτοῦ ἔτρεμον καὶ συνεκροῦοντο οἱ ὀδόντες του.

Ἐβριψε περὶ αὐτὸν περίφοβα βλέμματα, εἶτα δὲ μετὰ προφυλάξεως παρεμέρισε τοὺς κλάδους, ἰστάμενος, φρικιῶν, στρέφων ἐκάστοτε ἀποτόμως τὴν κεφαλὴν μὲν τὸν ἐλάχιστον ἤκουε θόρυβον, καὶ ἐπὶ τέλους ἐξῆλθε τῆς λύχμης, ὅπου κατέχωσε τὸ ἐγχειρίδιον.

Προσχώρησε δὲ ἐντὸς τοῦ δάσους, διὰ τῶν πυκνοτάτων μερῶν βαδίζων, ἀποφεύγων δὲ τὰ ἀνοικτὰ μέρη καὶ τὰς ἀτραποὺς καὶ συχνότατα ἰστάμενος ὅπως ἀκροασθῇ ἢ ὅπως διὰ τοῦ βλέμματος ἐρευνήσῃ τὸ μέρος πρὸς ὃ κατηνύθητο.

Ἐβάδισεν οὕτως ὄλην τὴν ἡμέραν, μηδὺλως τὴν κόπωσιν αἰσθανθεὶς, διότι μεγάλη ἦν ἡ κατέχουσα αὐτὸν ἀγωνία.

Ἔστη δὲ ἐκεῖ ὅπου ἤρχιζε πυκνὴ φυτεία ὄξυων, ὧν λευκοὶ καὶ λεῖοι ὑψούντο οἱ κορμοὶ, ὡς ἀνακρίθμητοι στῆλαι, φύλλινον ἔχουσαι κιο- νόκρανον. Ἡ ἀρμονικὴ σιγὴ καὶ τὸ φῶς ἡρέμα ἐπιχεόμενον ἐπηύξανον τὸ ἐπιβλητικὸν τῆς ἐντυ- πώσεως, ἣν ἐνέπνευε τὸ κάλλος ἐκεῖνο τῆς φύ- σεως. Ἐνόμιζες ὅτι ἔμψυχόν τι ὄν ἐκινεῖτο ἐν τῇ σκιά, ἣν ἐσκόρπιζεν ἀκίνητον καὶ ζοφερὸν τὸ φύλλωμα· ὅτι ψυχὴ τις ἐπλανᾶτο ἐν τῷ λυ- κόφωτι ἐκεῖνω, μυστηριώδεις ψιθυρίζουσα συλ- λαβὰς.

Ἐκεῖ δὲ που πλησίον, ἔρπων ὡς ὄφεις εἰσέδου- σεν εἰς τινὰ λόχμην βάτων, ὧν ἡ πυκνότης ἐν- τελῶς ἀπέκρυπτεν αὐτόν.

Ἰδὼν ὅτι ἦτο ἐν ἀσφαλείᾳ ἔφερε τὴν χεῖρα εἰς τὴν κεφαλὴν κατ' ἀρχάς, εἶτα εἰς τὸ στῆ- θός του καὶ ἐψιθύρισε· Πεινώ.

Ἀκούσας τὸν ἦχον τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἐρίγησε· τὸ πρῶτον ἦδη ἀπὸ τῆς ὥρας τοῦ φόνου ἤκουεν αὐτὴν, ἀντήχει δ' εἰς τὰ ὠτά του ὡς νεκρικὸν σήμαντρον. Ἐμεινε δὲ ἐπὶ τινὰς στιγμὰς ἀκίνη- τος καὶ τὴν ἀναπνοὴν αὐτοῦ ἔτι κρατῶν, ὡς εἰ ἐφοβεῖτο μὴ τις τὸν ἤκουσεν.

Ὅτε ἡ ταραχὴ του αὐτὴ καθυσύχασε μικρὸν, ἠρένησεν ἀλληλοδιαδόχως τὰ θυλάκια αὐτοῦ καὶ εὔρεν ὀβολοὺς τινάς. — Ἀρκοῦσιν αὐτὰ, εἶπε ταπεινῇ τῇ φωνῇ. Ἐντὸς ἕξ ὥρων θὰ περάσω τὰ σύνορα· τότε θὰ ἔμπορῶ νὰ φανερωθῶ, νὰ ἐργασθῶ· θὰ σωθῶ.

Μετὰ παρέλευσιν μιᾶς ὥρας ἠσθάνθη ὅτι τὸ ψῦχος ἀπενάρκου τὰ μέλη του, διότι ἐπελθούσης τῆς νυκτὸς ἤρξατο πίπτουσα δρόσος, μόνον δ' ἔνδυμα ἐκεῖνος εἶχε μίαν βλουζαν καὶ ἐν παρ- ταλόγιον βαμβακηνρά· ἠγέρθη, ἐξῆλθε μετὰ προφυλάξεως τοῦ θαμνῶνος καὶ ἐπανέλαβε τὴν πορείαν του.

Ἔστη δὲ μόνον, ὅτε ἤρξατο ὑποφώσκουσα ἡ ἡμέρα. Εἶχε φθάσει εἰς τὸ ἄκρον τοῦ δάσους καὶ ἦτο ἠναγκασμένος πλέον ἂν ἤθελε νὰ προχω- ρήσῃ, νὰ διακινδυνεύσῃ εἰς τὴν πεδιάδα, βαδί- ζων ἐν πλήρει φωτί. Περίτρομος ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ ἰδέᾳ, οὐδὲ ἐν βῆμα ἐτόλμησε νὰ προχωρήσῃ.

Ἐν ᾧ ἦν κεκρυμμένος εἰς σύνδενδρον τὸ μέρος, ἤκουσεν αἰφνης κρότον βημάτων ἵππων.

Ἐχρίασεν.

— Οἱ χωροφύλακες! ἐτραύλισε ῥιπτόμενος κατὰ γῆς.

Ἦτο γεωργὸς τις πορευόμενος εἰς τὸν ἀγρόν του μετ' ἑορτηγόν τι ἀμάξιον, ὑπὸ δύο συρόμενον ἵππων· ἐσύριζε δημοτικόν τι ἄσμα, διορθῶν συγ- χρώνως τὴν μάλιστα αὐτοῦ.

— Ἰάκωβε! ἐφώνησέ τις αὐτῶ.

Ὁ χωρικός ἐστράφη.

— Μπα! σὺ εἶσαι Κατερίνα; Κῆτι πολὺ πρῶτ' σήμερα.

— Ἐ! πᾶνω νὰ πλύνω 'ς τὴ βρύσι ἐδῶ κον- τὰ αὐτὰ τὰ ἀπρόρουχα.

— Ἐδῶ κοντὰ πηγαῖνω καὶ ἐγώ· βάλ' τα ἀ- πάνου 'ς τὸ κάρρο.

— Μετὰ χαρᾶς. Καὶ τί κάνουν 'ς τὸ σπίτι, ἡ γυναῖκα, τὰ μικρὰ, εἶναι καλά;

— Ἀπὸ ὅλους ἐγὼ εἶμαι ὁ πλεῖο ἄρρωστος, εἶπεν ὁ Ἰάκωβος, μακρὸν καὶ ἠγερὸν γελάσας· ὅλα καλὰ, ἡ δουλειά, ἡ χαρὰ, ἡ υἱεῖα.

Καὶ ἐδοκίμασε τὴν μάλιστα αὐτοῦ, ἥς τὸ κρο- τάλισμα ἐπανέλαβε πολλακίς ἡ ἡχώ.

Ὁ φωνεὺς ἠκολούθησεν αὐτὸν ἐπὶ πολὺ διὰ τοῦ βλέμματος καὶ βαθὺν ἐκπέμψας στεναγμὸν, παρετήρησε τὴν πρὸ αὐτοῦ ἐκτεινομένην πεδιάδα.

— Ἐμπρὸς, ἐψιθύρισε, πρέπει νὰ προχωρήσω. Εἰκοσιτέσσαρες ὥραι ἐπέρασαν ἀπὸ τότε. . . .

Ὅλα τώρα ἀνεκαλύφθησαν, καὶ με ζητοῦν· ἂν μίαν ὥραν ἀργοπορήσω, ἐχάθην.

Καὶ σταθερὰν λαβὴν ἀπόφασιν ἐξῆλθε τοῦ δάσους.

Μετὰ πορείαν δέκα λεπτῶν διέκρινεν ἐν κω- δωνοστάσιον. Τότε ἐβράδυνε τὸ βῆμα, ὑπὸ μυ- ρίων ἀντιθέτων κατεχόμενος αἰσθημάτων· ἡ ἀ- κατάσχετος πείνα ὤθει αὐτὸν πρὸς τὸ χωρίον, ἐν ᾧ ὁ φόβος παρώτρυνεν αὐτὸν νὰ φύγῃ μα- κρὰν πάσης κατοικίας ἀνθρώπων.

Ἐμεινεν ἀμφιρρέπων ἐπὶ τινὰς στιγμὰς καὶ ἐπὶ τέλους ἀπεφάσισε νὰ υπάγῃ εἰς τὸ χωρίον, ὅτε εἶδέ τι στίλβον εἰς ἀπόστασιν διακοσίων πε- ρίπου βημάτων.

Ἦτο ἡ χαλικὴ πλάξ καὶ ἡ λαβὴ τοῦ ξίφους ἐνὸς ἀγροφύλακος.

— Θὰ ἔχη ἔνταλμα ἐναντίον μου, ἐσκέφη φρίττων.

Καὶ ὀπισθοδρομήσας ἀποτόμως, ἔτρεξε νὰ κρυβῇ εἰς μικρὸν τι δάσος, ἀριστερὰ αὐτοῦ ἐκτει- νόμενον.

Εἰσέδυσε δὲ μετὰ σπουδῆς εἰς αὐτὸ, ἀδια- φορῶν περὶ τῆς κατατροχούσης αὐτὸν πείνης, σκεπτόμενος δὲ μόνον νὰ μακρυνθῇ τοῦ χωρίου καὶ τοῦ ἀγροφύλακος.

Ἄλλὰ ταχέως ἔφθασεν εἰς τὸ ἄκρον τοῦ δά- σους ἐκεῖνου, ὅπερ στρεμμάτων τινῶν μόλις εἶ- χεν ἔκτασιν. Ἡέραν αὐτοῦ πάλιν πεδιάς.

Προβαλὼν τὴν κεφαλὴν του διὰ μέσου τῶν κλάδων, ὅπως ἐξετάσῃ τὸν τόπον, εἶδεν ἀνθρω- πὸν τινὰ καθήμενον ἐπὶ τῆς χλόης καὶ προγευ- ματίζοντα. Ἦτο δὲ οὗτος Ἰάκωβος ὁ γεωργός.

Ἡ μικρὰ γωνία, ἣν ἐξελέξατο ὡς ἐστιατόριον του, ἦν χαριστάτη. Ἦτο φάραγξ τις πετρώδης, διασχιζομένη ὑπὸ δύο βαθύων ρυακίων, αἱ δὲ ἐξοχαὶ καὶ προεξοχαὶ αὐτῆς, καλυπτόμεναι ὑπὸ χλόης καὶ βρύων, ἐκοσμοῦντο διὰ φυτῶν ἀ- ναρριχητικῶν, ἐχόντων φύλλα πράσινα, κίτρινα ἢ πορφυρᾶ. Τὰ ρυακία ἦσαν πλήρη ὕδατος διαυ- γοῦς, εἰς οὗ τὸ βάθος ἀπήστραπτον λευκὰ χαλί- κια, λεῖα καὶ διαφανῆ, ὡς ὄνουχίτης λίθος. Τέ- λος τὴν κομψὴν ἐκεῖνην φωλεὰν ἐσκίαζε σύμ- πλεγμα σημηδῶν, μετ' ἀργυρόχρου κορμῶν καὶ

φύλλωμα λεπτόν και εἰς τὴν πνοὴν τῆς ἀσθενεστάτης αὔρας ὑποτρέμον. Πέραν δὲ αὐτῆς ἐξετείνοντο ἀγροὶ καλλιεργημένοι.

Τὸ πρόγευμα τοῦ Ἰακώβου συνίστατο ἐξ ὀλίγου διπύρου ἄρτου και ἐνὸς τεμαχίου τυροῦ, ἅτινα συνάδευε διὰ συνεχῶν σπονδῶν μηλίτου οἴνου, περιεχομένου ἐντὸς λαγίνου, ἣν εἶχε θέσει ἐν τῷ ψυχρῷ τοῦ βυακίου ὕδατι, ὅπως δροσίση αὐτόν.

Οἱ λευκοὶ τοῦ εὐρώστου χωρικοῦ ὀδόντες κατέκοπτον μετ' ὀρέξεως ἐπιζήλου τὸν δίπυρον ἄρτον, διέκοπτε δὲ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τὸ λιτὸν αὐτοῦ πρόγευμα μόνον ὅπως βίψη φιλικὸν βλέμμα εἰς τὰ δύο ὑποζύγια αὐτοῦ, ἅτινα ὀλίγα βήματα περαιτέρω ἔτρωγον ἀδελφικῶς τὸ αὐτὸ ἄχυρον.

— Τί εὐτυχῆς ὁποῦ εἶναι αὐτὸς, ἐπιθύρσειν ὁ ἐγκληματίας. Ἀκολούθως προσέθηκεν, ἐνδομύχως ὁμως.

— Νὰ ἡ ἐργασία! ἡ ἀγάπη τῆς οἰκογενείας! ... αὐτὰ δίδουν εὐτυχίαν και ἀνάπαυσιν.

Ἐσκέφθη πρὸς στιγμὴν νὰ πλησιάσῃ τὸν Ἰακώβον και νὰ τῷ ζητήσῃ ὀλίγον ἄρτον. Ἀλλὰ παρατηρήσας τὰ κατεσχισμένα ἐνδύματά του δὲν ἐτόλμησε νὰ δειχθῆ, νομίζων μάλιστα, ὅτι ἡ μορφή του ἔφερε σημεῖα καταφανῆ εἰς πάντας τοῦ κακουργήματός του.

Ἀκούσας κρότον βημάτων ἔστρεψε τὴν κεφαλὴν, διὰ μέσου δὲ τῶν κλάδων εἶδε διαβαίνοντα γέροντα βρακένδυτον. Ἐβιάδιζεν οὗτος κεκυρωμένος, βακτηρίαν ἔχων ἐν τῇ χειρὶ, και σάκκον κρεμάμενον εἰς τὰ πλευρὰ αὐτοῦ.

Ἦτο ἐπαίτης.

Ὁ φονεὺς παρετήρησεν αὐτόν, και τὸν ἐφθόνησεν, ἡ δὲ συνειδήσις του τῷ ἐψιθύρσειε πάλιν τοὺς λόγους τούτους.

— Τί δὲν θὰ ἐδίδες διὰ νὰ εὐρίσκεσο εἰς τὴν θέσιν του; Ἐπαίτεϊ, ἀλλ' εἶναι ἐλευθέρως· ἀλλὰ ὑπάγει και ἔρχεται ἐλευθέρως, ἔχει ἡρεμον τὴν καρδίαν και ἀναπεταυμένην τὴν συνειδήσιν, τρώγει ἀπόθως και ἄνευ ἀγωνίας τὸν ἄρτον, ὃν εἰς ἐλεημοσύνην δίδουσιν αὐτῷ· δύναται νὰ παρατηρήσῃ ὀπισθὲν του χωρὶς νὰ βλέπῃ ἐν πτόμα, εἰς τὰ πλευρὰ του χωρὶς νὰ φοβῆται χωροφύλακας, ἐμπρὸς του χωρὶς νὰ συναντᾷ τὸ ἀπαίσιον τῆς λαιμητόμου φάσμα. Ναι, εἶναι εὐτυχῆς ὁ γέρον ἐπαίτης και ὀρθῶς ποιῶν φονεὺς τὴν τύχην του.

Αἰφνιδίως ὠχρίασε, νευρικὴ σπασμώδης ταραχὴ ἐτάραξε τὰ μέλη του και οἱ μῦς τοῦ προσώπου του συνεσπάσθησαν, ὡσεὶ κατελήφθη ὑπὸ ἐπιληψίας.

— Ἐκεῖνοι εἶναι, ἐτραύλισε, προσηλώσας τὸ βλέμμα εἰς τὸ ἄκρον τῆς ὁδοῦ.

Και ἐπτοημένος, παράφρων ἐκ τοῦ τρόμου, μετ' ἄγριον και ἀπλανὲς τὸ βλέμμα, ἐτραπή εἰς φυγὴν, εἰκῆ και ὡς ἔτυχε τρέχων· ἀλλὰ τοσοῦτον ἦν

κατατεταραγμένος ὥστε οὐδὲν ἔβλεπον οἱ ὀφθαλμοὶ του, οὐδὲ τὸ πνεῦμά του ἦν ἱκανὸν νὰ συλλάβῃ ἰδέαν τινά.

Ἐν τῷ μεταξῷ οἱ χωροφύλακες ἐπλησίαζον.

Τὸ κάλπασμα τῶν ἵππων και τῶν ὄπλων ἡ κλαγγὴ τὸν ἔκαμον, ὅπως πάραυτὰ ἀναλάβῃ τὸ λογικόν, ἰδὼν δὲ δρῶν τινα, ἧς τὸ πυκνὸν φύλλωμα δὲν ἠδύνατο νὰ διαπεράσῃ ὁ ὀφθαλμὸς, ἀνερριχήθη εἰς αὐτὴν μετ' εὐκνησίαν σκιοῦρου.

Ἦτο ἤδη ἐν ἀσφαλείᾳ καθ' ἣν στιγμὴν οἱ χωροφύλακες ἔστησαν ἐν τῇ ὁδῷ, εἰς ἀπόστασιν ὀλίγων βημάτων ἀπὸ αὐτοῦ.

Ἠκροάσθη ἀκίνητος, περίτρομος, και ὑπὸ τῆς κατεχόμενος συγκινήσεως, ὥστε ἠδύνατο ν' ἀκούσῃ τοὺς παλμοὺς τῆς καρδίας του ἐν τῷ στήθει του.

— Καλὸν θὰ ἦτο ἐὰν παρετηρούσαμεν εἰς αὐτὸ τὸ δάσος, εἶπεν ὁ εἰς τῶν χωροφυλάκων.

— Ἀ, μπᾶ! ἀπεκρίνατο ὁ ἕτερος, εἶναι πολὺ μικρόν· ὁ ἀνθρωπὸς μας δὲν θὰ κατέφυγε βέβαια εἰς αὐτὸ, ἀλλ' εἰς τὸ μεγάλο.

— Ἀδιάφορον, φρόνιμον θὰ ἦτο νὰ κυττάζωμεν και ἐδῶ.

— Ὅχι, παρετήρησεν ὁ ἄλλος χωροφύλαξ. Ὅθ' χάσωμεν ἔτσι τὸν καιρὸν μας και ὁ δολοφόνος κατὰ δέκα ὥρας μᾶς ὑπερτερεῖ.

Και ἀπεμακρύνθησαν καλαπάζοντες.

Ὁ ἐγκληματίας ἀνέπνευσεν· ἐνόμισεν ὅτι ἀνεγεννήθη. Ἀλλὰ παρελθούσης τῆς ἀγωνίας ταύτης, ἠσθάνθη ἑτέραν ἀλγηδόνα, ἥτις πρὸς στιγμὴν εἶχε κατευασθῆ, και ἀνέκραξεν.

— ὦ Θεέ μου, πόσον πεινώ!

Ἐπὶ τεσσαράκοντα ὀκτῶ ὥρας οὐδὲν εἶχε φάγει.

Οἱ πόδες του ἐκλονίζοντο, ἐθαμβοῦντο οἱ ὀφθαλμοὶ του, τὰ δ' ὠτὰ του ἐδόμβουν.

Και ὁμως οὔτε κἂν τῷ ἐπήρχετο κατὰ νοῦν νὰ ὑπάγῃ νὰ ζητήσῃ ἄρτον ἀπὸ τὸ χωρίον. Ὁ χωροφύλαξ! ἡ λαιμητόμος! τὰ δύο ταῦτα φάσματα διηνεκῶς ἠγείροντο πρὸ αὐτοῦ και κατεδάμαζον και αὐτὴν ἔτι τὴν πεινάν του.

Τὸ οὔς του ἀνήσυχον ἠκροᾶτο μετὰ προσοχῆς πάντα θόρυβον ἐν τῇ πεδιάδι· ἤχος τις πένθιμος προσέβαλεν αὐτό.

Ἦτο ὁ κῶδων τοῦ χωρίου, σημερινῶν κηδείων.

Ὁ φονεὺς ἤκουεν ὠχρὸς, συγκεκνημένος, πρέμων εἰς πάντα κτύπον, ὡς εἰ ὁ κῶδων ἐπίεζε τὴν καρδίαν του.

Εἶτα δάκρυα ἄφθονα ἀνέβλυσαν ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν του και ἔρρευσαν διὰ τῶν παρεῖων αὐτοῦ· ἐκεῖνος οὔτε τὰ ἐνόησεν, οὔτε ἐφρόντισε νὰ τὰ σπογγίσῃ.

Διότι ὁ πένθιμος τοῦ κῶδωνος ἤχος ἀνεκάλει εἰς τὴν φαντασίαν αὐτοῦ εἰκόνα φοικώδη ἄμα και ἀλγεινὴν. Κατὰ τὴν αὐτὴν ἐκείνην ὥραν, και ἑτέρου χωρίου ὁ κῶδων ἐσήμαινεν ἐπὶ τῷ θανάτῳ νεκροῦ τινός· ἦν δ' ὁ νεκρὸς γυνὴ νεκρὰ, ἐπὶ τῆς

κατίσχνου αὐτῆς μορφῆς ἀποτετυπωμένον φέρουσα ὀλόκληρον τὸν βίον τῆς, βίον δακρύων, βασάνων καὶ ἐγκατερόησεως· ὁ νεκρὸς ἐτέθη ἐπὶ τοῦ φερέτρου μεγάλην πληγὴν ἔχων εἰς τὸν τράχηλον, εἶτα δὲ μετηνέχθη εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὸ νεκροταφεῖον.

Τρία δὲ μικρὰ ξανθὰ παιδία ἠκολούθουν τὸ λείψανον, ἀποροῦντα διατί ἔθηκαν εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο τὴν κοιμωμένην μητέρα των καὶ διατί δὲν ἦτο ἐκεῖ ὁ πατήρ των.

— ὦ, δυστυχή! δυστυχή! ἀνεφώνησε στένων ὁ φονεὺς, καὶ δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν καλύπτων τὸ πρόσωπον.

Ἡκροάσθη ἐκ νέου τὸν κώδωνα, οὗ ὁ κρότος ἐφαίνετο αὐτῷ ὅμοιος τοῖς στεναγμοῖς τοῦ ταιπιώρου θύματος, καὶ εἶτα ἐψιθύρυσεν·

— ὦ! ἡ ὀκνηρία... Μὲ ὠδήγησεν εἰς τὸ καπηλεῖον, καὶ τοῦ καπηλείου αὐτοὶ εἶναι οἱ καρποὶ· τρία ὄρφανὰ, μίκα δυστυχισμένη γυναῖκα εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐγώ!... ἐγώ, τέρας ἀπὸ ὅλους μισούμενον, ἰχνηλατούμενον ὡς ἄγριον θηρίον, καταδιωκόμενον ἀκαταπαύστως, μέχρις τῆς ὥρας καθ' ἣν μὲ φέρωσιν εἰς τὴν λαιμητόμον. Φρικτὴ, φοικτὴ τύχη!... καὶ πάλιν πολὺ γλυκεῖα ἀκόμη.

Ἐμειναν εἰς τὸ δένδρον μέχρις οὗ ἐπῆλθεν ἡ νύξ. Ὅταν δ' εἶδε τοὺς ἀστέρας λάμποντας εἰς τὸν οὐρανόν, ὅταν ἐν τῇ εὐρύτῃ ἐρημίᾳ οὐδὲν ἄλλο ἦκουεν, ἢ τὴν ἀόριστον ἐκείνην πνοήν, ἣτις φαίνεται ὡς ἀναπνοὴ τῆς κοιμωμένης γῆς, τότε μόνον ἐτόλμησε νὰ κατέλθῃ, ὅπως ἀναπαυθῆ.

Κατεκλίθη παρὰ τὴν ρίζαν τοῦ δένδρου καὶ ἔκλεισε τοὺς ὀφθαλμοὺς· ἀλλ' ὁ φόβος, ὁ διαρκῶς κατέχων αὐτὸν καὶ ἡ καταβιβρώσκουσα τὰ ἐντόσθιά του πείνα, ἐμπόδισαν αὐτὸν νὰ κοιμηθῆ, ἅμα δὲ ἐχάραξεν ἠγέρθη καταβεβλημένος καὶ κατασυντετριμμένος ἐκ τῆς ἀνησυχίας, τοῦ κόπου καὶ ἐξ ἀσιτίας τριῶν σχεδὸν ἡμερῶν.

Ἐντὸς ὀλίγων ὥρῶν ἡ πείνα, ὀξυνομένη ὑπὸ τοῦ καθαροῦ ἀέρος τῶν ἀγρῶν, ὑπερίσχυσε πάντων τῶν φόβων του· αἰσθανόμενος ὅτι τὸ λογικόν του ἐσάλειεν ἐν τῷ κενῷ ἐγκεφάλῳ του, ἀπεφάσισε πλέον νὰ ὑπάγῃ νὰ ζητήσῃ φαγητὸν εἰς τὸ χωρίον.

Ἐτίναξε τὰ εἰς τὰ ἐνδύματά του προσκεκολλημένα χόρτα, ἐτακτοποίησε διὰ τῶν δακτύλων τὴν ἀκτένιστον κόμην του καὶ ἐξέλθων τοῦ δάσους, ἐβάδισε μὲ σταθερὸν τὸ βῆμα ἐν τῇ πεδιάδι τὸν πρὸς τὸ χωρίον δρόμον.

Μετὰ πέντε λεπτὰ εἰσῆλθεν εἰς τὸ χωρίον, βαδίζων βραδέως, τὴν κεφαλὴν κεκλιμένην ἔχων πρὸς τὴν γῆν, ὡς ἄνθρωπος καταβεβλημένος ἐκ τοῦ κόπου, ἀλλὰ δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν ῥίπτων λαθραῖα καὶ δύσπιστα βλέμματα καὶ ἔτοιμος νὰ τραπῆ εἰς φυγὴν μόλις ἤθελεν ἴδει τὸν ἐλάχιστον κίνδυνον.

Πλησίον τῆς ἐκκλησίας, εἰς τὸ κέντρον δηλαδὴ τοῦ χωρίου, εἶδε καπηλεῖόν τι, οὗ ἡ ἀφελῆς καὶ ἥρεμος ὄψις πολὺ τὸν ἐνεθάρρυνεν. Ἀφ' οὗ ἐβελιώθη ὅτι οὔτε ἄσμακτα, οὔτε κρυγαί, οὔτε φιλονεικίαι ἐξήρχοντο ἐκεῖθεν, ὅπερ ἦτο τεκμήριον ὅτι ἦτο ἔρημον ἢ σχεδὸν τοιοῦτο, ἀπεφάσισε νὰ εἰσέλθῃ.

— Τί ἀγαπᾷς, καλέ μου ἄνθρωπε; ἠρώτησεν αὐτὸν ἡ κάπηλος, στιβαρὰ καὶ εὐρύστερνος χωρική, ἀνθηρὰν καὶ εἰλικρινῆ ἔχουσα μορφήν.

— Ψωμί καὶ κρασί, εἶπεν ὁ φονεὺς, καὶ ὑπήγε νὰ καθήσῃ εἰς τράπεζάν τινα, πλησίον ἐνὸς παραθύρου εἰς τὸν κῆπον βλέποντος.

Ἐντὸς ὀλίγων στιγμῶν ἡ κάπηλος τῷ παρέθηκε τὰ ζητηθέντα.

— Νά, τῷ εἶπε, ψωμί, κρασί καὶ τυρί.

— Ἐζήτησα μόνον ψωμί καὶ κρασί, παρετήρησέν ἀποτόμως ὁ φονεὺς, ἀποκρύπτων τὸ πρόσωπον εἰς τὰς χεῖρας.

— Μπᾶ! ἔννοια σου, τὸ τυρί εἶναι ἴδική μου δουλειὰ καὶ τὸ ψωμί ἀκόμη, διότι, χωρὶς νὰ σὲ προσβάλλω, δὲν φαίνεσαι πλούσιος, πτωχέ μου ἄνθρωπε, καὶ μοῦ φαίνεται ὅτι ἔχεις μεγάλην ἀνάγκην νὰ φάγῃς διὰ νὰ λάβῃς δυνάμεις· ὥς πτε καὶ φάγε, χωρὶς νὰ σιοτίζεσαι διὰ τὰ ἄλλα.

— Εὐχαριστῶ, εὐχαριστῶ.

Ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἠκούσθησαν σημαίνοντες θορυβωδῶς οἱ κώδωνες.

— Τί εἶναι αὐτό; ἠρώτησεν ὁ φονεὺς· διατί σημαίνουσιν ἔτσι;

— Πῶς γιατί σημαίνουν; διότι ἐτσειώσεν ἡ λειτουργία.

— Ἡ λειτουργία; τί ἡμέρα λοιπὸν εἶναι σήμερα;

— Κυριακή! Καὶ δὲν εἶσαι χριστιανὸς τοῦ λόγου σου; Γώρα 'σὲ ἴλιγο θὰ σοῦρθουν σύντροφοι.

Ὁ φονεὺς ἠσθάνθη ἐκλειπούσας τὰς δυνάμεις του. Καὶ τῷ ἐπῆλθε μὲν κατὰ νοῦν νὰ ἐξορμήσῃ ἐξω, ἀλλὰ στιγμὴν σκέψεως τὸν ἔπεισεν ὅτι τοῦτο ἦν ἀπερίσκεπτον καὶ κινδυνώδες, καὶ ὅτι συνετὸν ἦτο νὰ μείνῃ ἐκεῖ.

Μόλις ἀπεφάσισε τοῦτο καὶ ἤρχισαν συρρέοντες οἱ χωρικοὶ εἰς τὸ καπηλεῖον, ὅπερ ἐντὸς μικροῦ ἐπληρώθη ὀλοσχερῶς. Ὁ φονεὺς ἤρχισε νὰ τρώγῃ καὶ νὰ πίνῃ, φροντίζων νὰ ἦ ἐστραμμένος πρὸς τὸ μέρος τοῦ παραθύρου, εἰς τρόπον ὥστε ν' ἀποκρύπτῃ ὅσον ἦτο δυνατὸν τὰ χαρακτηριστικά του.

Παρήλθεν οὕτως ἐν τέταρτον τῆς ὥρας, ὅπερ ἐφάνη αἰὼν ὀλόκληρος βασάνων καὶ ἀγωνίας εἰς τὸν φυγάδα, εἰς θν καὶ ἡ μᾶλλον ἀσήμαντος λέξις ἐνέπνεε τρόμον καὶ φρίκην. Ἡτοιμάζετο δὲ νὰ ἐγερθῆ καὶ νὰ ἐξέλθῃ, ὅτε εἰς τῶν χωρικῶν ἀνέκραξε·

— Νά καὶ ὁ μπάμπια-Δρεπάνης ὁ ἐνωμοστάρχης.

Ὁ φονεὺς ἀνεσκήρτησε καὶ ἔφερεν ἀποτόμως

τὴν χεῖρα εἰς τὸ μέτωπον· τὸ αἷμα συνέρρευεν εἰς τὴν καρδίαν του καὶ ἐκ ταύτης εἰς τὴν κεφαλὴν, ὡς εἰ προσεβλήθη ὑπὸ ἀποπληξίας.

Μικρὸν κατὰ μικρὸν συνήλθεν, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθη ν' ἀναλάβῃ ἐντελῶς τὰς δυνάμεις του· ἡ κλόνησις ἐκείνη τῷ ἐπήνεγκεν ἀδυναμίαν καὶ νευρικὴν παραχῆν, ὣν ἕνεκα ἠδυνάτει τὴν ἐλαχίστην νὰ καταβάλῃ προσπάθειαν.

Βλέπων εἰσερχόμενον τὸν ἐνωμοτάρχην, ἔκλινε τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ προσεποιήθη τὸν κοιμώμενον.

Ἡ ὑποδοχὴ ἦς ἔτυχεν ὁ ἐνωμοτάρχης ἐν τῷ καπηλείῳ, ἐμαρτύρει περὶ τῆς ὑπολήψεως, ἣν ἔχαιρεν ἐν τῷ τόπῳ. Πάντες ἐφιλοτιμοῦντο τίς πρῶτος νὰ τῷ παραχωρήσῃ θέσιν εἰς τὴν τράπεζαν.

— Εὐχαριστῶ, παλληκάρια, ἀπεκρίνατο ὁ μπάριμπα-Δρεπάνης· ἕνα ποτήρι κρασί 'ς τὸ πόδι εὐχαρίστως τὸ παίρνω· ἀλλὰ νὰ καθήσω καὶ νὰ χάσω τὸν καιρὸν μου ἐδῶ δὲν ἤμπορῶ οὔτε στιγμὴ· ἔχω ὑπηρεσία.

— Ὑπηρεσία! ἔλα δά! σήμερα εἶναι κυριακὴ, καὶ οἱ κλέπται θ' ἀναπαύονται καὶ αὐτοὶ καθὼς καὶ οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι.

— Οἱ κλέπται ἔμπορεῖ· ἀλλ' ὅσο γιὰ τοὺς δολοφόνους τὸ πρᾶγμα ἀλλάζει.

— Δολοφόνους! τί εἶναι αὐτὰ ὁποῦ μᾶς λέγεις μπάριμπα-Δρεπάνη;

— Δὲν ἐμάθατε λοιπὸν τί ἐγένεεν εἰς τὸν Ἅγιον Γεώργιον;

— Ὅχι, δὲν ἐμάθαμεν τίποτε· τί τρέχει λοιπὸν μπάριμπα-Δρεπάνη;

— Σὰς τὸ λέγω εὐχαρίστως, ἀφ' οὗ μάλιστα ἐβῆκα ἐδῶ διὰ νὰ σὰς κάμω γνωστὰ τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ κακούργου, ὁποῦ καταδιώκομεν.

Ἡ καρδία τοῦ φονεῶς ἔπαλλε κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην μετὰ μεγίστης σφοδρότητος.

— Ἦτο κτίστης καὶ ὠνομάζετο Πέτρος Σκορδιάς.

— Καὶ ποῖον ἐφόνευσε;

— Τὴν γυναῖκά του.

— Ὡ, τὸ σκυλί! καὶ τί τοῦ ἔκαμεν αὐτὴ;

— Ἐκλαίε χωρὶς νὰ παραπονήται, ὅταν τὴν ἔδερε· μόνον κάμμίαν φορὰν ἐπήγαινε εἰς τὸ καπηλεῖον καὶ τοῦ ἐξήτει λεπτὰ διὰ ν' ἀγοράσῃ ψωμί τῶν μικρῶν τῶν παιδιῶν της, τὰ ὁποῖα δὲν ἐμπόρει νὰ βλέπῃ νὰ πεθαίνουν τῆς πείνας. Αὐτὸ ἦτο ὄλο της τὸ σφάλμα, τῆς δυστυχημένης! Καὶ δι' αὐτὸ τὴν ἐσκότωσε τὴν νύκτα τῆς πέμπτης μὲ μαχαιριάς· ἦτο ἡ καυμένη νέα εἰκοσι πέντε χρόνων, καὶ ἔπρεπε νὰ ἄθλιος νὰ σκύπτῃ νὰ φιλῇ τὸ μέρος ὁποῦ αὐτὴ ἐπατοῦσε. Ὁλο της τῆ ζωῆ ἐπέρινα νὰ ἐργάζεται καὶ νὰ τὸν συγυρίζει, αὐτὸν καὶ τὰ παιδιὰ της, καὶ μόνη ἀνταμοιβή της ἦτο τὸ ξύλο καὶ ἡ δυστυχία.

— Τὸν ἄθλιον, τὸν κακούργον! ἀνέκραξε νέος

τις καταφέρων σφοδρὸν γρόνον κατὰ τῆς τραπέζης· νὰ σοῦ εἰπῶ, πανηγύρι θὰ τὸ νομίσω ὅταν ὑπάγω νὰ τὸν ἰδῶ νὰ τὸν κόπτουν.

— Δι' αὐτὸ πρέπει ὅλοι νὰ εἰξεύρητε τὰ χαρακτηριστικὰ του, διὰ νὰ ἔμπορητε νὰ τὸν πιάσετε ἐν ἀνάγκῃ, εἶπεν ὁ ἐνωμοτάρχης, διότι εἰξεύρομεν ὅτι τριγυρίζει ἐδῶ εἰς τὰ περίχωρα.

Ἐγένετο τότε βαθεῖα σιγή.

Ὁ φονεὺς ἤκουε καὶ αὐτὸς, ὑπερνικῶν δι' ὑπερῶνθρωπου προσπαθείας τὸν πυρετὸν, τὸν φλογίζοντα τὸ αἷμα καὶ ταρασσόντα τὸν ἐγκέφαλον αὐτοῦ.

— Τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ Πέτρου Σκορδιάς εἶναι αὐτὰ, εἶπεν ὁ ἐνωμοτάρχης ἐκδιπλῶν χάρτην τινά. Ἀνάστημα μεσαῖον, λαιμὸς κοντὸς, ὄμοι πλατεῖς, μῆλα παρσιῶν ἐξέχοντα, ρίς χονδρὴ, ὀφθαλμοὶ μαῦροι, γένειον πυρρόξανθον, χεῖλη λεπτά, ἰδιαίτερα χαρακτηριστικὰ ἐν μελάνῳ σημείον εἰς τὸ ἀνώτατον ἄκρον τῆς μύτης.

Ἐπειτα διπλῶν τὸ χαρτίον·

— Ἐὰν λοιπὸν τὸν ἀπαντήσητε, θὰ τὸν γνωρίσητε, ἔ;

— Μὲ τοιαῦτα χαρακτηριστικὰ, ἀδύνατον νὰ ἀπατηθῇ κάνεις.

— Τότε, ἔχετε ἔγεία· σὰς ἀφίνω διὰ νὰ ὑπάγω εἰς τὸ κυνηγί μου.

Ὁ φονεὺς δὲν ἀνέπνεε πλέον· ἀκούων τὸν ἐνωμοτάρχην ἀπομακρυνόμενον, ὑπελόγιζεν ὅτι ὄρατινες τὸν ἐχώριζον μόλις τῶν συνόρων, καὶ ἤλπιζεν ὅτι πλέον ἐσώθη.

Ἡτοιμάζετο νὰ ἐγείρῃ τὴν κεφαλὴν, ὅτε τὰ βαρῆα ὑποδήματα τοῦ ἐνωμοτάρχου, ἀλλάσσοντα διεύθυνσιν, ἀντήχησαν αἴφνης πλησίον τῶν ὤτων του.

Ὁ ἐνωμοτάρχης ἔστη δύο βήματα μακρὰν τῆς τραπέζης ἣν κατεῖχε, καὶ ὁ δολοφόνος ἠσθάρετο τὸ βλέμμα τοῦ ἐνωμοτάρχου βαρύνον ἐπὶ αὐτοῦ.

Ἰδρῶς ψυχρὸς περιέχυσεν αὐτὸν, τῷ ἐφάνη δὲ ὅτι ἡ καρδία του ἔπαυσε παλλομένη.

— Τήραξε 'κει! ἀνέκραξεν ὁ ἐνωμοτάρχης· νὰ ἔνας ἐνορίτης, ὁ ὁποῖος πολὺ βαρειαὶ κοιμάται. Καὶ τύπτων αὐτὸν εἰς τὸν ὄμον·

— Ἐ, τοῦ λόγου σου! δεῖξέ μας κομμάτι τὸ πρόσωπόν σου· δὲν εἶμαι περιεργός, ἀλλὰ ἤθελα νὰ ἰδῶ.

Ὁ Πέτρος Σκορδιάς ὕψωσεν ἀποτόμως τὴν κεφαλὴν.

Φρικώδης ἦτο ἡ ἔκφρασις τῆς φυσιογνωμίας του. Ἡ πελιδνὴ αὐτοῦ μορφή ἦν τρομερὰ ἠλλοιωμένη, οἱ ἐρυθροὶ ὀφθαλμοὶ του ἐξηκόντιζον ἀστραπὰς, νευρικὴ δὲ τις ταραχὴ συνέσπα τὰ λεπτὰ καὶ συνεσταλμένα χεῖλη του.

— Αὐτὸς εἶναι! ἀνέκραξαν δέκα φωναὶ ἐνταυτῷ.

Ὁ ἐνωμοτάρχης ἔτεινε τὴν χεῖρα ὅπως συλλάβῃ αὐτὸν ἀπὸ τοῦ περιλαμίου, ἀλλὰ πρὶν

ἢ τὸν ἐγγίστη δ' φονεὺς κατήνεγκεν αὐτῷ κατὰ τῶν ὀφθαλμῶν δύο γρόνθους, οἵτινες τὸν ἀπετύφλωσαν· πηδήσας δὲ ἐκ τοῦ παραθύρου, ἐγένετο ἄφαντος ἐν τῷ κήπῳ.

Πολλοὶ νέοι, συνελθόντες ἐκ τῆς ἐκπλήξεως, ἦτις εἶχε παραλύσει αὐτοὺς κατ' ἀρχάς, ἐξώρμησαν πρὸς καταδίωξιν αὐτοῦ. Ἄλλ' εἶχε κερδίσει οὗτος ἡμισυ λεπτόν, καὶ τοῦτο δὲν ἦτο μικρὸν πλεονέκτημα εἰς ἄνθρωπον ῥωμαλέον καὶ οὐ τὰς δυνάμεις ἐκατοσταπλασιάζεν ἢ ἔμφυτος ὀρυμνὴ τῆς αὐτοσυντηρήσεως.

Ἄναζωογονηθεὶς ἐκ τῆς τροφῆς ἣν ἔλαβεν, ὁ Σκορδιαῖος ἠσθάνετο χαλύβδινα τὰ σκέλη του. Δι' ἐνὸς μόνου ἄλματος ἐπήδησε τὸν φραγμὸν τοῦ κήπου, καὶ πρὶν ἢ παρέλθωσι δέκα λεπτά εὐρίσκετο εἰς ἀπόστασιν ἡμισείας λεύγης ἀπὸ τοῦ χωρίου.

Βεβαιωθεὶς πρῶτον ὅτι ἔνεκα τῶν ὑψωμάτων τοῦ ἐδάφους δὲν ἔβλεπον αὐτὸν οἱ ἐχθροὶ του, ἔστη μίαν στιγμὴν, ὅπως ἀναπνεύσῃ, διότι ἐπνευστία, καὶ θὰ ἐπιπτεν ἄπνους ἐὰν ἐπὶ ἐν λεπτόν ἐτι ἐξηκολούθει δ' μανιώδης ἐκεῖνος δρόμος.

Ἄλλὰ μόλις ἐκάθησε καὶ ἤκουσε συγκεχυμένον τινὰ θόρυβον φωνῶν. Ἠγέρθη καὶ ἠκροάσατο.

ἦσαν ἐκεῖνοι.

Τί ποιητέον; Συντετριμμένος, ἀσθμαίνων, δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ τρέξῃ, ἐν ᾧ ἐκεῖνοι ἦσαν ἐπὶ τὰ βήματά του.

Ἐστρεψε περὶ αὐτὸν ἄπελι βλέμμα. Πανταχοῦ ἐξετείνεται ὀμαλὴ ἢ πεδία, χωρὶς βράχον τινά, ἢ φάραγγα, ἢ δένδρα, ὅπως κρυβῇ.

Αἴφνης τὸ βλέμμα του, προσηλωθὲν ἐπὶ ἐνὸς τενάγους, εἰς οὗ τὰ ἄκρα ἐφύοντό τινες κάλαμοι, ἀπήστραψεν. Ἄς δοκιμάσω, ἐπιθύρισε.

Ἐσύρθη μέχρι τοῦ ἔλους, ἐβυθίσθη εἰς τὸ ὕδωρ ἕως τὸν λαιμὸν, ἐκρυψε τὴν κεφαλὴν του ἐντὸς καλαμίων καὶ ὑδροχαρῶν τινῶν φυτῶν, ἅτινα ἐπὶ ταύτης ἐπεσώρευσε, καὶ ἔμεινεν οὕτως ἐκεῖ ἀκίνητος, ὡς εἰ ἐρρίζωσεν ἐν τῇ ἰλύϊ.

Τὸ ὕδωρ εἶχεν αὐθις ὑποκαταστῆ γαλήνιον καὶ στιλπνὸν ὡς κάτοπτρον, ὅτε οἱ χωρικοὶ ἐφθασαν παρὰ τὸ τέναγος, προηγουμένου τοῦ ἐνωμοτάρχου, ὅστις διὰ τῶν περιποιήσεων τῆς καπῆλου ταχέως συνῆλθεν ἐκ τῆς ζάλης του.

— ὦ! ἀνεκραύγασεν ὁ μπάμπια-Δρεπάνης, ὅστις ἐφιππος ὧν ἔβλεπεν ὅλα τὰ σημεῖα τοῦ δαίμοντος, ποῦ ἔς τὸ διάβολο ἐχώθη αὐτὸς ὁ ἀλιτήριος;

— Παράξενο πράγμα, εἶπεν εἰς νέος χωρικός, τὸν εἶδα μὲ τὰ μάτια μου, δὲν ἔπερασαν πέντε λεπτά, καὶ ἔξαφνα ἐχάθη. Καὶ ὅμως μιά ὥρα ἀλάργα ἔμπορεῖ νὰ ἰδῇ κανεὶς τριγύρω, καὶ δὲν εἶναι πουθενὰ οὔτε κλαρὶ, οὔτε τρύπα τυφλοπόντικα, οὔτε χαλίκι γιὰ νὰ κρύψῃ καὶ τὴν ἄκρη τῆς μύτης του!

— Δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἦναι μακρὰ, εἶπεν ὁ ἐνωμοτάρχης. Ἄς χωρισθῶμεν, καὶ ἄς ἐξετάσωμεν εἰς τὸν κάμπον μὲ μεγάλην προσοχὴν.

Ὁ Πέτρος Σκορδιαῖος ἤκουσεν ὄλην τὴν συνοδίαν ἀπομακρυνομένην καὶ ἀπειλὰς καὶ βλασφημίας κατ' αὐτοῦ προφέρουσαν.

Ἀκίνητος πάντοτε ἐν τῷ ψυχροτάτῳ ἐκείνῳ ὕδατι, ἐροίγει δεινῶς, ἀλλὰ δὲν ἐτόλμα νὰ μεταβάλλῃ θέσιν, φοβούμενος μὴ προδῶσῃ αὐτὴν ἢ παραχῆ τοῦ ὕδατος ἢ ἢ μετατόπισις τῶν σχοίνων καὶ τῶν ὑγρῶν χόρτων, ἅτινα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του συνεσώρευσε.

Μίαν δλόκληρον ὥραν ἔμεινεν ἐν τῇ αὐτῇ θέσει, μετὰ μεγίστης προσοχῆς ἀκροώμενος τὸν κρότον τῶν βημάτων, ἅτινα διεσταυροῦντο ἐν τῇ πεδιάδι, μὴδὲ τοῦ ἐλαχίστου ἤχου διαφεύγοντος αὐτόν.

Μετὰ παρέλευσιν τοῦ χρονικοῦ τούτου διαστήματος ἅπασα ἡ συνοδία συνήχθη ἐκ νέου περὶ τὸ τέναγος.

— Νὰ πάρῃ ὁ σατανᾶς! ἀνέκραξεν ὁ ἐνωμοτάρχης. Ὁ κακοῦργος μᾶς ἐξέφυγεν! ἀλλὰ πῶς; ποῦ διάβολο κατῶρθωσε νὰ κρυβῇ;

— Πρέπει νὰ ἦναι μάγος, εἶπεν εἰς χωρικός.

— Μάγος ἢ ὄχι, ἐγὼ δὲν θὰ τὸν ἀφίσω, ἐπένελαβεν ὁ μπάμπια-Δρεπάνης· νὰ ποτίσω μονάχα τὸν Ψαρῆ, καὶ ἔπειτα καὶ οἱ δύο τραβοῦμε γιὰ τὰ σύνορα, γιὰτὶ ποῦ ἄλλοῦ θὰ πάῃ αὐτός;

Καὶ ὀδηγήσας τὸν ἵππον πρὸς τὸ τέναγος ἔστη ἀκριβῶς ἀπέναντι τῆς δέσμης τῶν λιμναίων σχοίνων, ἦτις ἀπέκρυπτε τὸν φυγάδα.

Τὸ ζῶον ἐξέτεινε τὸν τράχηλον, ἀνέπνευσε τὸν ἀέρα μετὰ δυνάμει, καὶ εἶτα ἔφερε ζωνῶς τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ ὄπισθεν καὶ ἠρνήθη νὰ προχωρήσῃ.

Ὁ Πέτρος Σκορδιαῖος ἠσθάνθη εἰς τὴν παρεΐαν του τὴν περιθερμον πνοὴν τοῦ ζώου.

Ὁ ἐνωμοτάρχης ἐπληξεν ἐλαφρῶς τὰ ὄτα τοῦ Ψαρῆ, ὅπως ἐξαναγκάσῃ αὐτόν νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ τέναγος, ἀλλὰ τὸ ζῶον ὀπισθοδρόμησε δύο βήματα, καὶ οὔτε εἰς τὰς μαστιγώσεις, οὔτε εἰς τὰς θωπείας τοῦ κυρίου του ὑπήκουε πλέον.

— ὦ! ἔχομεν καὶ πείσματα, ἀνεκραύγασεν ὁ ἐνωμοτάρχης, παράφορος ἐκ τῆς ἀντιστάσεως, ἦτις ἦτο ἀσυνήθης αὐτῷ· θὰ ἰδοῦμε ἀμέσως ποῖος θὰ ὑποχωρήσῃ εἰς τὸν ἄλλον.

Καὶ ἠτοιμάζετο νὰ τιμωρήσῃ δεινῶς τὸν ταλαίπωρον Ψαρῆν, ὅτε οὗτος, ὡς εἰ ὑπώπτευσεν τὸν κίνδυνον, ἐστράφη αἴφνης ἀριστερὰ καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ τέναγος ὀλίγα βήματα ἀπώτερον.

— Ἐτσι σὲ θέλω! εἶπεν ὁ ἐνωμοτάρχης.

Ἐν ᾧ δὲ ὁ ἵππος του ἐποτίζετο·

— Τώρα, παλληκάρια μου, εἶπεν εἰς τοὺς χωρικοὺς, ἔμπορεῖτε νὰ γυρίσετε εἰς τὸ χωριὸν ὁ Ψαρῆς καὶ ἐγὼ θὰ φροντίσωμεν γιὰ τὰ ἐπίλοιπα.

Οἱ χωρικοὶ ἀνεχώρησαν ἐπευχόμενοι αὐτῷ καλὴν ἐπιτυχίαν, εἶτα δ' ὁ ἵππος, κατευνάσας τὴν

δίψαν του, ἐξήλθε τοῦ ὕδατος, καὶ ἔτρεξεν εἰς τὴν πεδιάδα, παροτρυνόμενος ὑπὸ τῆς φωνῆς τοῦ κυρίου του. Ὁ φονεὺς ἔμεινε μόνος.

Καίτοι δὲ τὸ ψῦχος εἶχεν ἀποναρκώσει αὐτὸν, παρήλθεν ὅμως ἐν τέταρτον τῆς ὥρας καὶ πλέον ἔως οὐ τολμήσῃ νὰ ἀφήσῃ τὸ καταφύγιόν του.

Ἐξήλθε τέλος τοῦ τενάγους, διαρροόμενος ὕδατι, τὴν κεφαλὴν καὶ τοὺς ὤμους κεκαλυμμένους ἔχων δι' ἐνύδρων φυτῶν, ἅτινα προσκολλῶντο ἐπὶ τοῦ δέρματος καὶ τῶν ἐνδυμάτων του, βιγῶν τὸ σῶμα καὶ μὲ πρόσωπον νεκροειδές. Εἶδεν ἐπὶ μακρὸν τὴν ἔρημον πεδιάδα, καὶ ἠθέλησε νὰ προφέρῃ λέξεις τινάς, ἀλλ' οἱ ὀδόντες αὐτοῦ συνεκρούοντο σφοδρότατα, ὥστε ἐπὶ τινος στιγμᾶς δὲν ἠδύνατο οὐδὲ λέξιν νὰ διαρθρώσῃ.

— Ἐσώθην, ἐψέλλισεν ἐπὶ τέλους.

Ἄλλ' εὐθὺς ἀμέσως ἐπανέλαθε μετ' ἐκφράσεως βαθείας ἀθυμίας·

— Ναι, ἐσώθην! ἀλλὰ διὰ μίαν ὥραν ἴσως...

Ὁ ἐνωμοτάρχης μὲ περιμένει εἰς τὰ σύνορα, ἡ χωροφυλακὴ ἔχει εἰδοποιηθῆ, ὅλος ὁ κόσμος ἐσηκώθη εἰς τὴ πόδι, καὶ αὐριοὶ θὰ ἐπαναρχίσῃ πάλιν τὸ κυνήγιον κατὰ τοῦ κοινοῦ ἐχθροῦ, κατὰ τοῦ λυσσασμένου θηρίου. Θὰ ἀγωνίζομαι, θὰ ἀγωνίζομαι αἰωνίως, καὶ δὲν ἔχω νὰ περιμένω ἔλεος. Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἐναντίον ἐμοῦ, καὶ ὁ Θεὸς ἀκόμη, ὁ Θεὸς μὲ κατεδίκασεν! ὦ! εἶναι πολὺ βαρὺ, δὲν ἠμπορῶ νὰ βαστάσω πλέον!

Καὶ ταῦτα λέγων, ἀπέσπα μηχανικῶς τὰ καλύπτοντα αὐτὸν χόρτα.

Παρετήρησε τὴν περικυκλοῦσαν αὐτὸν ἐρημίαν καὶ κατετρόμαξεν. Ἡσθάνετο καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ του τὴν αὐτὴν ἐρημίαν, ψυχρὰν, στυγνὴν καὶ ἀπέλπιδαν.

Ἀκολουθῶς ἔλαθε τὴν κεφαλὴν ἐντὸς ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν καὶ ἐδυθίσθη ἐπὶ πέντε λεπτά εἰς σκέψεις βαθείας.

— Ἐμπρός, εἶπε τέλος εὐθαρσῶς.

Καὶ ἐβάδιζε κατευθυνόμενος εἰς τὸ χωρίον ἐξ οὗ πρὸ μικροῦ ἔφυγε.

Μετὰ μίαν δὲ ὥραν εἰσῆρχετο εἰς τὸ καπηλεῖον, ἐν ᾧ παρ' ὀλίγον νὰ συλλάβῃ αὐτὸν ὁ ἐνωμοτάρχης.

Ὅλοι οἱ καταδιώξαντες αὐτὸν χωρικοὶ εὐρίσκοντο ἐκεῖ συνηγμένοι.

— Ὁ δολοφόνος! ἀνεκραύγασαν ἔκθαμβοι.

— Μάλιστα, ἀπεκρίθη ἡσύχως ὁ ἐγκληματίας. Μάλιστα, ὁ Πέτρος Σκορδιᾶς, ὁ δολοφόνος, ἔρχεται νὰ παραδοθῆ μόνος του. Πηγαίνετε νὰ φωνάζετε τοὺς χωροφύλακας.

Καὶ ἐκάθησεν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ καπηλείου ἡρεμὸς καὶ ἀπαθής.

Δύο χωροφύλακες ἔφθασαν ἐντὸς ὀλίγου· ὁ Πέτρος Σκορδιᾶς ἀνεγνώρισεν ὅτι ἦσαν αὐτοὶ ἐκεῖνοι, οἵτινες τὴν προτεραίαν διήλθον πρὸ τῆς δρυός, ἐν ᾗ εἶχε καταφύγει. Ἐπεινεὺν αὐτοῖς τὰς

χειράς ἐν σιγῇ· ἐκεῖνοι τῷ ἔθηκαν χειροπέδας, καὶ τὸν ὠδήγησαν εἰς μέρος τι τοῦ δημαρχείου, ὕπερ ὠρίστη νὰ χρησιμεύσῃ ὡς προσωρινὸν αὐτοῦ κρατητήριον, μέχρις οὗ μετενεχθῆ εἰς τὴν πλησίον πόλιν.

Ἰδὼν ὅτι ἦτο μόνος, ἐγκαθειργμένος ἀσφαλῶς ἐν τῇ φυλακῇ ἐκείνῃ, ἥς τὴν θύραν ἐφρουροῦν δύο χωροφύλακες, ὁ φονεὺς ἔπεσεν εἰς τὸ στρώμα του, ἀνακράζων μετ' ἀγρίως εὐχαριστήσεως·

— Τέλος πάντων ἠμπορῶ τώρα ν' ἀναπαυθῶ!
CONSTANT GUÉROULT.

ΑΝΘΡΩΠΟΜΟΡΦΟΙ ΠΙΘΗΚΟΙ

ΚΑΤΑΓΕΤΑΙ Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΕΚ ΤΟΥ ΠΙΘΗΚΟΥ;

Τὸ ζήτημα τοῦτο, πρὸς ὃ ὑπεμειδιάσαν οἱ φιλόσοφοι τῆς παρελθούσης ἑκατονταετηρίδος, ὑποστηρίζεται ἐπὶ τῶν ἡμερῶν ἡμῶν ὑπὸ σχολῆς ἐπιστημονικῆς ὀσημέραι ἀξαναούσης. Διάσμηροι ἐπιστήμονες ἐν Ἀγγλίᾳ, Γαλλίᾳ καὶ Γερμανίᾳ θεωροῦσιν αὐτὸ ὡς ὑπόθεσιν κεκριμένην, πολλοὶ δὲ νοήμονες καὶ λόγιοι ἀναγνώσται ἀποδέχονται τὴν λύσιν ταύτην ἄνευ ἐκπλήξεως καὶ θαυμασμοῦ. Διὰ τοῦτο πολὺ τοὺς πάντας διαφέρει, διὰ πολλοὺς λόγους, ἡ γνῶσις τῶν δῆθεν νέων τούτων μελῶν τῆς ἀνθρωπίνης οἰκογενείας καὶ ἡ ἔρευνα τοῦ δημοσίου καὶ ἰδιωτικοῦ αὐτῶν βίου, τῶν ἠθῶν καὶ ἔξεων αὐτῶν καὶ τοῦ ὀργανισμοῦ καὶ τῆς καταγωγῆς, ὅπως καταμάθωμεν τὸ σύνολον τῆς φυσιογνωμίας αὐτῶν.

Οὕτω θὰ ἤμεθα εἰς θέσιν νὰ γνωρίσωμεν κάλλιον τὸ εἶδος τῆς σχέσεως δι' ἧς συνδεόμεθα πρὸς τοὺς νέους τούτους ἐξαδέλφους καὶ νὰ κρίνωμεν ἐν ἐπιγνώσει τοῦ πράγματος περὶ τῶν θεωριῶν τούτων.

Ἐξ ὅλων τῶν πιθήκων, τρεῖς μόνον θεωροῦνται κατ' ἐξοχὴν ὡς οἱ συγγενέστατοι πρὸς ἡμᾶς, ἅπαντες δὲ ἀνήκουσιν εἰς τὴν δμᾶδα τῶν πιθήκων τῆς ἀρχαίας ἡπείρου. Ὀνομάζονται δὲ συλλήβδην ἐν τῇ γλώσσῃ τῶν ἐπιστημόνων πίθηκοι ἀνθρωπόμορφοι καὶ εἶναι ὁ Σιμπανζέ, ὁ Γορίλλας καὶ ὁ Οὐραγγουτάγγος.

Ὁ Γορίλλας.

Δ'

Ὁ Γορίλλας ἀνεκαλύφθη πάντων νεώτατα· ἐπιστημονικῶς δὲ ἡ ὑπαρξὴς αὐτοῦ ἐβεβαιώθη μόλις κατὰ τὴν παρούσαν ἑκατονταετηρίδα.

Εἶναι ἄξιον ἐρεῦνης τὸ ζήτημα, διατὶ πῶς ἦν τοσοῦτον μεγάλος, ἰσχυρὸς, ἐπίφοβος, κατεσκευασμένος ὑπὸ πολλὰς ἐπόψεις ἵνα ἐκπλήξῃ τὴν φαντασίαν καὶ ἀφήσῃ ζωηρὰν τὴν ἀνάμνησίν του, ἔμεινεν ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον σχεδὸν ἄγνωστος.

Ἡ ὑπαρξὴς ἐν τῇ δυτικῇ καὶ τῇ ἰσημερινῇ Ἀφρικῇ μεγάλου ἀνθρωπομόρφου πιθήκου, μετ-